СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕТА
«ФІЛОСОФІЯ»

Компонент освітньої програми – обов'язкова (3 кредити)

Освітньо-наукова програма	«Системний аналіз»
Спеціальність	F4 Системний аналіз і наука про дані
Галузь знань	F Інформаційні технології
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	*українська*
Профайл викладача	***Радзиняк Тетяна*** *кандидат філософських наук, асистент https://philcult.chnu.edu.ua/spivrobitnyky/vykladachi/radzyniak-tetiana-ivanivna/*
Контактний телефон	*+380506955885*
E-mail:	*Тетяна Радзиняк t.radzyniak@chnu.edu.ua*
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1253
Консультації	очні консультації: середа, 15.00-16.00 год.; онлайн-консультації: понеділок-п'ятниця 14.30 -17.30 год. (за попередньою домовленістю)

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Філософія – важлива частина світової культури, націлена на рефлексію світогляду – осмислення його основ, включаючи ставлення людини до світу, до самої себе, до іншої людини, до суспільства, науки, різних сфер життя. Завдяки цьому її вивчення дозволяє сформувати перелік загальних компетентностей, які лежать в основі вищої професійної освіти незалежно від сфери спеціалізації.

Мета навчальної дисципліни: розвиток у студентів інтересу до філософського осмислення дійсності, світового історико-культурного процесу, людського життя; формування філософської культури мислення, пізнання світу та самих себе, навичок застосування філософської методології; актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

Пререквізити. Дана дисципліна розвиває набуті раніше студентами навички та знання з курсів «Людина і світ», «Актуальні питання історії та культури України», «Етика та естетика», «Правознавство», «Екологія», «Технології» тощо.

Постреквізити. На курс «Філософія» можуть опиратися різні наступні за часом вивчення дисципліни – професійні, як от «Основи ШІ» так і соціально-гуманітарного спрямування, такі як «Соціологія», «Психологія», «Логіка та критичне мислення», «Етика та загальнолюдські цінності», й інші, а також курси, орієнтовані на вивчення філософських аспектів науки загалом чи конкретних наук, у тому числі курс «Філософія науки» у підготовці освітнього рівня «Магістра».

Після вивчення дисципліни студент повинен ***знати :***

- комплекс основних філософських категорій та понять;
- особливості основних філософських напрямків, течій та шкіл;
- розуміти сенс інтелектуального і соціокультурного призначення філософії, її пізнавальних та культурних можливостей, історичної ролі.

вміти:

- знаходити, класифікувати та аналізувати інформацію з різних джерел;
- встановлювати зв'язок між окремими твердженнями в загальній системі поглядів і переконань;
- розпізнавати типові помилки в аргументації;
- дискутувати на запропоновані теми;
- аргументувати власну позицію у розв'язанні світоглядних проблем, спираючись на визначені філософські підходи;
- використовувати філософські методи дослідження у своїй науковій, суспільно-політичній та громадській діяльності;

***володіти навичками*:**

- порівняння різних підходів до розв'язання актуальних соціальних і гуманітарних проблем;
- аналізу та сприймання текстів, що мають філософський зміст;
- виявлення та обґрунтування ціннісних засад різних видів діяльності;
- виявлення вербальних і невербальних засобів маніпуляції;
- застосовування форм і засобів сучасного філософського дискурсу для обґрунтування власного світогляду, вдосконалення особистої культури міркувань.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Модуль 1: Свідомість, знання, інформація як предмет філософського аналізу

Тема 1. Предмет філософії
Тема 2. Проблема свідомості
Тема 3. Знання. Наука. Істина
Тема 4. Довіра до інформації із зовнішніх джерел

Модуль 2. Свобода волі, мораль, закон та їх філософське осмислення

Тема 5. Свобода і відповідальність
Тема 6. Мораль, моральність, нормативність
Тема 7. Законність і справедливість

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

В організації освітнього процесу застосовуються:

1) традиційні дидактичні методи і прийоми: лекція (традиційна, проблемна, пошукова); семінари (пояснення, розповідь, бесіда, дискусія, спостереження, ілюстрація, демонстрація

(в т.ч. за допомогою цифрових технологій); моделювання ситуацій, вирішення проблемних завдань;

2) інтерактивні технології навчання: корпоративне навчання (навчання в парах, робота в малих групах), колективно-групове навчання (метод акваріуму, мозковий штурм, навчаючи – вчуся, кейсметод); стимулювання творчої активності студентів (цікаві аналогії; створення ситуацій емоційного переживання); елементи навчального тренінгу; метод проєктів.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Для поточного контролю: заслуховування доповідей та повідомлень на семінарських заняттях, тести, аналіз різних видів повідомлень (наукової статті, доповіді, виступу у ЗМІ тощо), студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Для контролю самостійної роботи: тестування, анотації опрацьованих першоджерел, підготовка есе (проєкту), підбір відео, аудіо та текстового матеріалу за визначеною темою.

Для підсумкового контролю: екзамен.

У курсі «Філософія» передбачаються роботи, які є обов'язковими для виконання та ті, що виконуються за бажанням студента. Обов'язкові завдання передбачають можливість набрати певну кількість балів якої вистачить на достатній рівень. Для того щоб досягти більш високого рівня, виникає необхідність виконувати і необов'язкові види робіт. Перелік видів робіт та передбачена за їх виконання кількість балів наводяться у таблиці

Форми контролю та кількість балів за їх виконання

№ п/з	Контрольні заходи	Обов'язкові або заохочувальні	Максимальна кількість балів за контрольний захід
1	Участь в обговоренні на лекціях	Заохочувальне оцінювання	**10**
2	Робота на семінарських заняттях	Обов'язково	**30**
3	Позааудиторне тестування	Обов'язково	**10**
4	МКР		**10**
5	Груповий проєкт (МЗ)	Обов'язково	**10**
6	Творче завдання (одне)	За бажанням	бал прописаний у завданні
7	Виконання домашніх завдань: відповіді на проблемно-пошукові питання	За бажанням	**2**
8	Підготовка 5-хвилинної презентації та виступ в аудиторії	За бажанням, при взаємодії з викладачем	**3**
9	Підготовка тез до наукової конференції (за проблематикою на стику філософії та проф.тематики)	За бажанням, при взаємодії з викладачем	**10**
10	Підсумковий тест	як альтернатива (або частина) екзамену	**40 (10)**

Підсумкова оцінка студента з навчальної дисципліни «Філософія» розраховується:

а) з урахуванням балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою та балів, отриманих під час складання Підсумкового тесту (в системі MOODLE) за умови, що студент брав участь в обговореннях на лекційних, семінарських заняттях, виконував всі обов'язкові завдання з курсу, брав участь у груповій роботі та його відвідуваність становить не менше 75% . У такому разі оцінка за курс розраховується за формулою: **Підсумкова оцінка = М1 + М2 + М3 + ПТ;**

АБО

б) з урахуванням балів, отриманих студентом під час поточного контролю за накопичувальною системою та балів, отриманих під час складання комбінованого іспиту: **Оцінка за курс = М1 + М2 +М3 + іспит***

Оцінка за іспит = ПТ/4 + ПБ1,2,3
↓ ↓ ↓
40 балів = 10 балів + 30 балів

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента «Філософія» регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yuriia-fedkovycha/
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyiavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha/
- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzhenymy-vchenoiu-radoiu-chnu-imeni-yuriia-fedkovycha/

Студенти несуть особисту відповідальність за випадки їхнього порушення, враховуючи плагіат, списування, підказування тощо. У разі виявлення академічної недоброчесності вперше бали, зараховані студентові/студентці за виконане завдання, скасовуються. Повторна практика недоброчесності може призвести до анулювання усіх нарахованих за курс балів.

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- *допускається* за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- *не допускається* використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- *додаткові обмеження чи вимоги* щодо використання ШІ можуть визначатися викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.Відвідування аудиторних занять – обов'язкове, за винятком хвороби чи інших нездоланних обставин. Допускається відпрацювання лише одного пропущеного без поважних причин семінарського заняття (і отримання відповідних балів) на семестр. Письмові завдання можуть виконуватись дистанційно (*про доброчесність див. вище*).

Завдання з навчальної дисципліни поділяються на обов'язкові – для отримання студентами мінімального обсягу знань і вмінь (мінімальної кількості балів) і додаткові – запропоновані викладачем для того, щоб студенти могли отримати максимальний обсяг знань і вмінь (максимальну кількість балів). Перелік пропонованих творчих завдань розміщено в MOODLE. Отже, кожен студент сам може розраховувати свої сили відповідно до навчальних потреб і складати план роботи під час курсу.

Запізнення на заняття не вітається, але студент/ка допускається до заняття за умови, що не привертає зайвої уваги до себе і не заважає іншим студентам.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Веб-сторінка часопису «Sententiae» https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae
Веб-сторінка Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України
https://www.filosof.com.ua/
Електронна бібліотека Інституту філософії імені Г.С. Сковороди НАН України
https://www.filosof.com.ua/elektronna_biblioteka
Веб-сторінка журналу «Філософська думка» https://dumka.philosophy.ua/index.php/fd
Веб-сторінка часопису «Софія» https://sophia.knu.ua/index.php/sophia/issue/archive
Веб-сторінка часопису «Антропологічні виміри філософських досліджень»
http://ampr.diit.edu.ua/

Покликання на робочу програму навчальної дисципліни

https://media.chnu.edu.ua/media/nbahkah1/f4bak-philosophy-2026.pdf?_gl=1*1mri7gh*_ga*MTkwNjY3NDk1NC4xNzY3NzE4MjAw*_ga_Q6273NZQ6Z*czE3OTMyMTI2NDMkbzQwJGcwJHQxNzkzMjEyNjQzJGo2MCRsMCRoMA..